

ABEL ELLINGSEN

4 okt 1804 – 10 mars 1880

Abel Ellingsen ble født 4 okt. 1804 på Hustad i farens annet ekteskap og døpt 14 nov. 1804, og konfirmert 23 jul. 1820 i Lødingen i Nordland. Han må antas å ha vært i sin fars tjeneste særlig tilknyttet handelen og jektebruket de første årene av sin ungdomstid. Antakelig i 1829 eller årene umiddelbart før kom han til Sortland i Vesterålen som handelsbestyrer i handelshuset til Abel og Jens Ellingsen, som døde henholdsvis 1828 og 1826. Den 6 jul. 1829 skriver han under på husets vegne et bygselbrev på 1/2 pund i matr. nr. 25 på Rødsand til Anders Larsen. Omkring 1830 gifter han seg med enken etter Jens Ellingsen og omtrent samtidig har han overtatt all ledelse av handelen og jektebruket, for Jens Ellingsens 3 sønner er ennå for unge til dette ansvaret. Karen var Abels tremenning, idet hennes bestemor var den kjente Karen Ellingsen i Gåsvær, datter av slektens stamfar Elling Christophersen på Fiskevåg. Den 17 mar. 1835 fikk han gjestgiverbevilling. I Norges Matrikel for 1838 er hans tittel handelsmann, men som vi forstår drev han en tredobbelt virksomhet som handelsmann, jekteskipper og gjestgiver.

Abel Ellingsen var vokset opp i et hjem med 1800-årenes sterke merkantile tradisjoner, og det var bare naturlig at han fortsatte med handelen på Sortland og jektebruk på Bergen etter at han overtok bestyrelsen av handelsstedet. Slik må Abel Ellingsen ha kommet i kontakt med hele det nordlandske handelsliv slik det artet seg på selve handelstedet og i Bergen. Abel Ellingsen kom også med i administrasjonen av Sortland kommune og ble således ordfører i kommunen. Som kjent kom formannskapsloven i 1837, og dn 27 juli 1841 møttes for første gang formannskapet for det nye Sortland herred på "Tingstedet i Sortland" til konstituerende møte med Abel Ellingsen som ordfører. Han ble på den måten herredets første ordfører og var med på å innføre på nytt det lokale selvstyret i landet.

Men Abel Ellingsens liv skulle snart bli preget av atskillig motgang. Den 14. september 1844 døde hans kone Karen Margrethe og handelsstedet Sortland ble overtatt av den da myndige arvingen, Abel Carolius Ellingsen, som fortsatte handelsstedets tradisjoner. Abel Ellingsen ble ennå i vel 2 år i Sortland hvor han beholdt sin gjestgiverbevilling, men omkring 1848 hadde han forlatt stedet og slått seg ned i Vattenvåg. Han hadde da for 3 år siden giftet seg med enda en slektning. Det skjedde den 26. juli 1845 på Sortland og bruden var hans søsterdatter Margrethe Sophie Glad, født 18. feb. 1820 i Blokken. Hennes foreldre var Christoffer Martin Glad i Blokken og kone Pauline Christine født Ellingsen, som var en halvsøster av Abel. Margrethe hørte med til Benkestok-ætten med de samme forfedre som sin mann, i det slektens stamfar Elling

Christophersen og hans kone Karen Jensdatter Kristensen i Fiskvåg var hennes tippoldeforeldre både på farssiden og på morssiden.

Abel Ellingsen ble nå boende en tid i Vattnevåg i Vågan, i hvertfall til etter 1852 (De to yngste barna hans ble vaksinert 11 sept 1852 og da bodde de fremdelses i Vattenvåg). Hva han drev med her har en ikke kunnet finne noe om, utenom at han står oppført som Gårdmann (under dåpen til de av barna som ble født i Vattenvåg). Imidlertid kunne han ikke slå seg til ro. Etter først å ha bodd i Ulvåg i Vågan, dro han til Vesterålen igjen og skal ha bodd en tid på Kvitne i Hadsel. her må han ha bodd en ganske kort tid, kanskje til 1863. I hvert fall i 1865 har han slått seg ned i Fiskfjord i Sortland herred, hvor han ifølge folketellingen drev som gårdbruker med en besetning på 4 kyr, 15 sauer, 3 geiter og 2 griser. Han avlet det året 4 ½ tønne poteter på gården. Sannsynligvis drev han også litt jektebruk her også, men det kan ikke med sikkerhet konstanteres. I Fiskefjord satt han til å begynne med på bygslet jord, men han må ganske snart ha fått eiendomsretten til gården.

Abel Ellingsen forliste på fjorden like utenfor sitt hjem på en reise til Kvitnes den 10 mars 1880 da en pålandsstorm drev båten hans inn mot iskanten. Hans lik ble 2 år senere oppfisket i en laksenot og gravlagt den 30. april 1882 på Sortland.

Kilder: Charles Ellingsen
Roger Jonsen
Cathrine Apelseth-Aanensen